

Alföldi István beszéde a 2023. február 8-án tartott koszorúzási ünnepségen

Tisztelettel köszöntöm a Neumann János halálának 66. évfordulóján megjelenteket!

Azért vagyunk ma is – mint minden évben ezen a napon – itt, mert Neumann János egyénisége és fantasztikus, marslakói tudása mindenkit lenyűgözött és ez így van ma is.

Ki más tehetne volna fel ezt a kérdést sok tízével ezelőtt: Can we survive the technology? A technológiát, amelynek a fejlődési sebessége mára szinte követhetlenné vált.

Neumann válaszána k lényege: türelem, rugalmasság, értelem. A két utóbbi fokozottan érvényes ma is, a türelemmel azonban szerintem csínján kell bánni. Itt egyre inkább már a **felelősségről** van szó

Apró példaként hagy olvassam fel a generatív AI fejlődés legfrissebb eredményeként létrehozott, ChatGPT-vel folytatott – a koszorúzás forgatókönyvében megszabott időkeret figyelembevételével - nagyon rövid téma béli beszélgetésem eredményét, szó szerint, a benne lévő egy-két apró hibával együtt.

- Miket mondanál, ha 10 percben kellene megemlékezned Neumann János halálának évfordulóján? -- Neumann János (1903-1957) a matematika és az informatika területén elismert elméleti szakember volt. Ő az első, aki definiálta a "számítástechnikai gép" fogalmát és az informatika alapjait fektette le. Halálának évfordulóján emlékezhetünk meg **előrehaladásairól** a matematikában és az informatikában, és hatásáról a tudományos és technológiai fejlődésre. -

- Mit gondolsz a jelenlegi magyarországi Neumann kultuszról? -

Mint AI modell, **nincsenek** saját véleményem vagy álláspontom. Azt tudom mondani, hogy Neumann János a magyar tudományos élet egyik legfontosabb alakja és sokak szerint a modern informatika atyja. Az ő munkája és felfedezései még ma is hatással vannak a tudományra és a technológiára, így nem meglepő, hogy sok magyar számára fontos a Neumann-kultusz fenntartása. Az emlékezet és tisztelet fenntartása fontos a történelem, a tudomány és a technológia fejlődésének megértéséhez.

Szóval nem halogatható a **felelősség** előtérbe helyezése. Fel kell készülnünk, és ami még fontosabb segíteni kell felkészíteni mindenkit egy a maitól jelentősen eltérő világ létrejöttére. A globalizálódó világban látható eseményeket érzékelve nem lehetünk nyugodtak. A szingularitás - aminek elérése után semmi nem lesz olyan, mint előtte - már a kapuban van.

A felelősség alól természetesen az 55 éve alakult Neumann János Számítógéptudományi Társaság sem vonhatja ki magát. Nem is teszi. Mindent elkövet annak érdekében, hogy közös dolgaink jól alakuljanak, hogy együttműködő, kéz a kézben haladó, pozitív kimenet legyen az eredmény, és ne a disztópikus - az AI átveszi a hatalmat, azaz kés a kézben - forgatókönyv valósuljon meg. (Elnézést egy személyes betoldásért: magam is 55 vagyok tag, így volt és van alkalmam, hogy ennek megvalósításában személyesen is részt vegyek.)

A társaságunk által állított és 2004-ben megújított emléktábla közös megkoszorúzása mindig jó alkalom a megemlékezésen túl az előttünk álló feladatok átgondolására. Idén ez egy nagyon fontos, Neumann János születésének 120. évfordulója alkalmából elindított Neumann 120. programsorozattal még a megszokottnál is hangsúlyosabbá teszi a figyelmeztetést: kéz a kézben és nem kés a kézben.